

DE ONVERSLIJTBARE SCHOENEN VAN DUIZENDPOOT RUUD BEERENS

UNDERGROUND KUNSTENAAR GAAT GETEKEND DOOR HET LEVEN

RUUD BEERENS IS EEN FENOMEEN. MOEILIJK TE VATTEN; GEFASCINEERD DOOR VRIJHEIDSBEBEVING EN BEGIFTIGD MET AANLEG VOOR TEGENDRAADSHEID. EEN AARDIGE MAN MET AF EN TOE EEN ONVRIENDELIJKE BLIK DOOR EEN AANGEBOREN OOGAFWIJING. HIJ HEEFT WEINIG AANLEG TOT NEGATIVISME EN EEN ROTSFAST GELOOF IN GEMEENSCHAPSZIN. BEERENS (WEERT, 1950) TREKT LIFTEND DOOR EUROPA EN NOORD-AFRIKA, WERKT IN FABRIEKEN, WOONT IN COMMUNES, RICHTAL VAN KUNSTENAARS- EN JONGERENCENTRA OP EN ORGANISEERT EXPOSITIES, PERFORMANCES EN PUNKFESTIVALS. HIJ IS AL JARENLANG DÉ EXPONENT VAN DE MAASTRICHTSE UNDERGROUNDSCENE. DE VRAAG WIE RUUD BEERENS IS, LAAT ZICH EVEN MOEILIJK BEANTWOORDEN ALS DE VRAAG WÁT RUUD BEERENS DOET. IS HIJ EEN KUNSTENAAR? EEN FENOMEEN? „NEE,” GROMT HIJ, „IK BEN EEN ORAKEL.”

TEKST: LUDO DIELS

FOTOGRAFIE: HARRY HEUTS, LUDO DIELS

Weinig kans om Ruud Beerens tegen te komen tijdens de concertenreeks van André Rieu, een optreden van het LSO of in het MECC tijdens TEFAF. Niet dat hij er iets tegen heeft, integendeel. Beerens is een man van leven en laten leven. Maar hij heeft – zo stelt hij zelf – weinig op met het ‘sjiek- en sjoengehalte’ van Maastricht.

„Ik zit, denk ik, in een ander circuit dan de mainstream. Om het in Maastricht gezellig te hebben, organiseer ik mijn eigen party. Ik zoek daarbij naar plekken buiten het al platgeslofte parcours. Je moet dan denken aan B32, het Landbouwbelang, Ossekop en kunstenaarsinitiatief HedAh. Eigenlijk had ik in New York moeten zitten, maar het is anders gelopen,” schater Beerens in zijn woonkamer aan de Maastrichtse Parallelweg terwijl hij zijn koffie voorziet van wat extra smaak met een vleugje *Marc de Bourgogne*.

De rode Ford Capri pal voor zijn deur lijkt zo te zijn weggereden uit een achtervolgings-

scène van *Starsky and Hutch*. De naam Kippenberger staat er met joekels van letters op geschreven. „Ja, de kunstenaar Martin Kippenberger is mijn held,” laat Beerens desgevraagd bij binnenkomst in zijn woonhuis weten. „Zijn provocatieve tegendraadsheid spreekt me aan. Hij is te jong gestorven.”

KUNST EN VRIJHEID

De radio in zijn met kunst omgeven woonkamer trakteert op Franse muziek van FIP-101.2 FM. Muziek is belangrijk voor de man die buiten een verdienstelijk kunstenaar en organisator, ook af en toe als dj zijn draai vindt. Liefst veel onbekende nummers uit de jaren zestig, of funky stuff, soul en reggae. Ruud, of Rudy voor zijn vrienden, geldt in meerdere opzichten als een kind van de jaren zestig. Hij rookt met ‘enige regelmaat’ een jointje, is sociaal betrokken en buigt zich al decennialang over het vraagstuk van de vrijheid. „Voor mij is vrijheid belangrijk. Het staat voor ontwikkeling. Al vanaf mijn studie aan de sociale academie in Den Bosch houd ik me met het vrijheidsvraagstuk bezig. Kunstbeschouwing opende de wegen naar vrijheid. Voor mij zijn kunst en vrijheid synoniemen. Ik raak er niet meer van los.”

„Maastricht is leuk omdat je er de boot naar Luik kunt nemen,” zegt Ruud Beerens schalks terwijl hij de rook van zijn zoveelste sigaret hoorbaar uitblaast.

OPVOEDEN

In zijn huis waar hij ook werkt, woont hij samen met zijn tienerdochter. Hij leeft alweer een tijd gescheiden van zijn Argentijnse vrouw. Met zekerheid is hij een andere opvoeder dan zijn eigen vader, die nogal streng was. „Hij had als KNIL-soldaat in het Japenkamp gezeten. Hij was een telg uit een turfschippersfamilie en was naar Indonesië gegaan om hogerop te komen. Het werd een diepe deceptie, die hem voor de rest van zijn leven tekende. Daarna ging hij, weer terug in Weert, in de verzekeringen. Zelf ben ik niet streng. Ook in mijn opvoeden ben ik wellicht alternatief, maar ik neem het grootbrengen van een kind wel heel serieus.”

HEFTIG

Beerens’ levensloop laat zich niet in enkele alinea’s ontvouwen. Op z’n zachtst gezegd grillig kun je zijn biografie noemen. Voordat hij in 1974 definitief in Maastricht neerstrijkt, heeft hij er al een heftig leven op zitten. En heftig is het gebleven, ook in Maastricht. „Ik heb een hekel aan sleur en organiseer graag zaken. Festivals bijvoorbeeld.

Of ik zet graag met onder anderen mijn kompaan Han Rameckers exposities op.”

JOHNNY THE SELFKICKER

Traumatisch daarentegen was zijn verblijf in het pensionaat Eikenburg van de Broeders van Liefde te Eindhoven. „Ik heb daar als kleine jonge het hele palet aan homosadistische praktijken van nabij meegemaakt. Dit heeft me getekend. Ik wilde de wereld in en voelde me alleen. Op mijn elfde werd ik zelfstandig. Vrij snel was ik voorzitter van de jeugdsoos Walhalla in Weert en medewerker van het jongeren centrum Subway. Ik ontdekte wel al gauw dat ik een grafische hand had, want ik mocht graag en goed tekenen. Jarenlang zwierf ik, slapend in leegstaande panden, door Europa. Ik verbleef in een commune in Dublin en werkte begin jaren zeventig in het Vondelpark in Amsterdam als hulpverlener. Ook raakte ik meer en meer gefascineerd door performancekunst. Mijn held was de dichter en voordrachtskunstenaar Johnny the Selfkicker. Vanaf 1975 ben ik in Maastricht aan de Kunstacademie gaan studeren. Ik was een jaar eerder al naar Maastricht gekomen om het Jongeren Advies Centrum (J.A.C.) mede op te richten. Aan die studie ben ik gemotiveerd begonnen en heb haar even gemotiveerd voortijdig beëindigd.”

PUNK

Daarna komen de jaren dat Beerens punkfestivals organiseert en op tournee gaat met een punkband. „Er ontstond zo eind jaren zeventig een heuse punkscene in Maastricht,” stelt Beerens tevreden vast, terwijl hij de dop van de fles *Marc de Bourgogne* opendraait voor weer een ‘speciale smaaksensatie’. Hij richt samen met Paul Pinxten en John Franssen de videogroep *Videodorant* op en leeft een tijd van een minimumuitkering. In snel tempo organiseert hij exposities en house party’s of richt hij showrooms voor beeldende kunst in zoals *FietsenRudy* in de Maastrichtse Rechtstraat. Op tal van plekken in de stad was en is hij nog steeds actief. In 2011 start hij samen met Han Rameckers *The Peter Sellers Art Shop* in de voormalige brandweerkazerne aan de Capucijnenstraat als galerieruimte.

ROKEN

Zijn eigen kunst is zeer divers. Hij maakt mooie publicaties met foto’s, onder andere van bezoekers van de talloze cafés die hij niet links laat liggen. „Een café is het verlengstuk van mijn woonkamer. Ook heb ik iets met rokers. Door de eeuwen heen hebben juist de rokers de horeca opgebouwd. Toen de roker werd gestigmatiseerd, heb ik

er een onderwerp van gemaakt. Ik heb 140 portretten geschilderd van rokers,” glundert Beerens. En verzekert: „Ik ben altijd bezig en de laatste jaren kan ik ook redelijk goed leven van mijn kunst.”

Beerens heeft zeker zijn steentje bijgedragen aan het veranderde culturele klimaat van de stad, alhoewel hem nooit grote er-

kenning ten deel is gevallen. Toch voelt hij zich allerm minst miskend. Hij wordt gezien als een fenomeen, een duizendpoot, als iemand die alternatieve dingen doet. Hij is recalitrant en vriendelijk. Beerens wil opbouwen en heeft een hekel aan cynisme. „Ik volg die hele ontwikkeling rond Maastricht culturele hoofdstad op de voet. Ik sta daar zeker niet negatief tegenover. Ik denk dat ik redelijk wat zaken, zoals de diverse kunstenaarsinitiatieven, concerten en exposities van de grond heb gekregen, maar van de culturele bobo’s heb ik nog nooit iemand gezien. Men weet kennelijk niet wat ze met me aan moeten. En misschien bevalt die positie me ook wel. Maar de deur staat altijd open. Ik ben ongrijpbaar. Voorlopig heb ik nog ideeën genoeg. Ik blijf nog wel bezig.”

Hij graait in een van zijn zakken. „Zo, en dan nu tijd voor een sigaret.”

Van 13 maart tot en met 15 april is er van Ruud Beerens in de Wild West Gallery (ruimte boven Traders) aan de Heggenstraat in Maastricht een presentatie te zien.